

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ
УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ**

**Факультет музичного мистецтва
Кафедра естрадного та народного співу**

СЦЕНІЧНИЙ ПРАКТИКУМ ЕСТРАДНО-ПІСЕННОГО ВИКОНАВСТВА

Програма та навчально-методичні матеріали
для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності
025 «Музичне мистецтво»,
2-4 курс
ОП «Естрадний спів»

Харків, 2025

УДК 792.73:784].091(073)

C92

Друкується за рішенням науково-методичної ради ХДАК
(протокол № 14 від 28.04.2025 р.)

Рецензенти:

Теслер Т. М., кандидат мистецтвознавства, старший викладач кафедри естрадного та народного співу Харківської державної академії культури

Коновалова І. Ю., доктор мистецтвознавства, доцент, зав. кафедри теорії та історії музики Харківської державної академії культури

Укладачі:

С. Б. Манько, кандидат мистецтвознавства, доцент, зав. кафедри естрадного та народного співу ХДАК;

Л. В. Кудрич, доцент, зав. кафедри музично-драматичного театру ХДАК.

C92

Сценічний практикум естрадно-пісенного виконавства : програма та навч.- метод. матеріали до курсу для здобувачів першого (бакалавр.) рівня вищої освіти, спец. 025 «Музичне мистецтво», ОП «Естрадний спів» / М-во культури та стратег. комунікацій України, Харків. держ. акад. культури, Ф-т музичного мистецтва, Каф. естрадного та народного співу ; уклад. С. Б. Манько, Л. В. Кудрич. Харків : ХДАК, 2025. 34 с.

Зміст курсу розкриває методологічні, методичні, організаційні і технологічні засади з предмету Сценічний практикум естрадно-пісенного виконавства, вимоги до програми курсу, методичні рекомендації до практичної та самостійної роботи здобувачів та ін.

Для викладачів, бакалаврів спеціальності 025 «Музичне мистецтво», ОП «Естрадний спів», для слухачів системи підвищення кваліфікації та післядипломної освіти.

УДК 792.73:784].091(073)

**Програма навчальної дисципліни
«Сценічний практикум естрадно-пісенного виконавства»**

I. Опис навчальної дисципліни

Предмет: методологічні, методичні, організаційні і технологічні засади з дисципліни Сценічний практикум естрадно-пісенного виконавства

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		очна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4-й сем -7 кредитів 5-й сем –5 кредитів 6-й сем -5 кредитів 7-й сем –4 кредита 8-й сем -4 кредита 2й курс – 7 кредитів 3й курс – 10 кредитів 4й курс – 8 кредитів Всього 25 кредитів	Галузь знань 02 Культура і мистецтво 025 Музичне мистецтво Освітня програма Естрадний спів Освітній рівень: перший (бакалаврський)	Обов'язкова	
3 Розділи, 8 тем – у кожному семестрі		Рік підготовки:	
		2-й, 3-й та 4-й	-
		Семестр	
		4-й, 5-й, 6-й, 7-й та 8-й	-
Загальна кількість годин 4-й сем -199 год, 5-й сем –100 год, 6-й сем -106 год, 7-й сем –120 год, 8-й сем -126 год,		Практичні	
Тижневих практичних годин для очної форми навчання: аудиторних – 4-й сем -4 год на тиждень 5-й сем –3 год на тиждень 6-й сем -3 год на тиждень 7-й сем –2,5 год на тиждень 8-й сем -2,5 год на тиждень		4-й сем -70 год, 5-й сем –50 год, 6-й сем -50 год, 7-й сем –40 год, 8-й сем -40 год,	-
		Семінарські	
		-	-
		Самостійна робота	
самостійної роботи: 4-й сем -7,5 год на тиждень 5-й сем –3 год на тиждень 6-й сем -3 год на тиждень		4-й сем -129 год, 5-й сем –50 год,	-

7-й сем –4,5 год на тиждень 8-й сем -4,5 год на тиждень		6-й сем -56 год, 7-й сем –80 год, 8-й сем -86 год,	
		Вид контролю: залік в кожному семестрі	

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:

4-й сем - 70 /129

5-й сем – 50 /50

6-й сем - 50 / 56

7-й сем – 40 / 80

8-й сем - 40 / 86

II. Мета та завдання навчальної дисципліни

Дисципліна «Сценічний практикум естрадно-пісенного виконавства» є обов'язковим освітнім компонентом професійної та практичної підготовки для здобувачів курсу, оскільки цей предмет є основою професійної підготовки висококваліфікованих фахівців за спеціалізацією «Естрадний спів». Дисципліна спрямована на досконале опанування естрадною виконавською майстерністю, а також забезпечує творчий розвиток здобувачів під час вивчення ними інших обов'язкових освітніх компонентів «Естрадний спів», «Вокальний ансамбль» та «Виконавська та педагогічна практика».

Кількість кредитів – 4-й сем -7 кредитів; 5-й сем –5 кредитів; 6-й сем -5 кредитів; 7-й сем –4 кредити; 8-й сем -4 кредити.

Всього за 3 роки 25 кредитів. Дисципліна передбачає такі форми організації освітнього процесу як практичні заняття та самостійну роботу.

Метою курсу є виховання професійних фахівців - підготовка висококваліфікованих естрадних артистів, які володіють художньою вокально-виконавською майстерністю, необхідною для самостійної професійної діяльності у якості солістів-вокалістів та артистів вокальних колективів з певним переліком необхідних компетентностей.

III. Компетентності та результати навчання

Загальні та фахові компетентності, які формує дисципліна відповідно до освітньо-професійної програми:

<p>Загальні компетентності (ЗК)</p>	<p>ЗК 2 Знання та розуміння предметної області та розуміння музично-професійної діяльності.</p> <p>ЗК 4 Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК 5 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 6 Навички міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК 7 Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК 8 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 9 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 11 Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p>ЗК 12 Здатність працювати автономно.</p> <p>ЗК 13 Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.</p> <p>ЗК 15 Здатність генерувати нові ідеї (креативність), обґрунтовувати власні творчі й педагогічні рішення та спроможність планувати і здійснювати на їх на практиці.</p> <p>ЗК 17 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК 18 Здатність проводити навчальні заняття та забезпечувати досягнення запланованих результатів навчання з урахуванням індивідуальних особливостей і потреб студентів.</p>
<p>Професійні (фахові) компетентності спеціальності (СК)</p>	<p>СК 1 Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності.</p> <p>СК 2 Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності.</p> <p>СК 4 Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою</p>

	<p>музичного мистецтва.</p> <p>СК 6 Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.</p> <p>СК 13 Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.</p> <p>СК 18 Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.</p> <p>СК 19 Здатність застосувати професійно-педагогічну методику роботи з естрадно-вокальним колективом (розспівування та відбору вокальних вправ, розучування пісні, роботи над розвитком співочого діапазону, вокальною технікою, іміджем співака, організацією репетицій, специфіки сценічного руху, акторської майстерності співака).</p> <p>СК 23 Здатність оперативно застосовувати знання, вміння та навички у педагогічній роботі в вокальному класі в процесі формування естетичних поглядів та художніх смаків.</p>
Програмні результати навчання	
	<p>РН 1 Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння голосом на належному фаховому рівні під час виконавської діяльності.</p> <p>РН 3 Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності.</p> <p>РН 10 Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності.</p> <p>РН 11 Застосовувати теоретичні знання з теорії та історії вокального виконавства, стилів та напрямів естрадної музики у вокально-виконавській та педагогічній діяльності.</p> <p>РН 12 Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.</p> <p>РН 13 Вміти здійснювати педагогічну діяльність.</p> <p>РН 14 Використовувати на професійному рівні методи та прийоми викладання мистецтва хорового диригування.</p> <p>РН 18 Володіти методами та навичками відтворення емоційно-образного змісту музичного твору під час сольної, та ансамблевої діяльності.</p> <p>РН 19 Демонструвати володіння техніками, прийомами та методиками у виконавській діяльності</p>

	<p>вокаліста, знання музичних стилів та вокального репертуару.</p> <p>РН 20 Володіти методами та навичками репетиційної роботи з вокально-естрадним ансамблем та підготовки сольних концертних виступів.</p> <p>РН 21 Демонструвати володіння основами сучасного естрадного танцю, сценічними рухами, що репрезентують сценічний імідж естрадного співака.</p> <p>РН 22 Володіти виконавськими техніками, прийомами та стильовою специфікою естрадного співу, знаннями естрадно-вокальних виконавських стилів та репертуару.</p> <p>РН 23 Знати специфіку та демонструвати володіння мовною та акторською майстерністю.</p>
--	---

Основний засіб діагностики успішності навчання — залік.

Оцінювання знань здійснюється за 100 бальною рейтинговою шкалою. Основним критерієм успішності вивчення здобувачем освіти навчальної дисципліни є отримання ним не менш як 60 балів зі 100 за сукупністю усіх видів робіт: складання підсумкового заліку кожен семестр, виконання завдань для самостійної роботи.

Критерії оцінювання результатів навчання:

Високий рівень втілення матеріалу курсу (90–100 балів, А, відмінно): 90-100 балів: Здобувач бездоганно виконав усі твори підсумкового заліку. Програма повністю відповідає вимогам і виконана на дуже високому художньому рівні. Здобувач має високорозвинений виконавський апарат сольного естрадного та естрадно-джазового виконання.

Достатньо високий рівень втілення матеріалу курсу (74–89 балів, С, В, добре): 74-89 балів: Здобувач виконав твори згідно програми заліку та вільно володіє навичками сценічного виконання естрадної пісні і має розвинений вокально-мовленнєвий апарат сольного естрадного та естрадно-джазового виконання. Проте, водночас, присутні деякі огріхи в нотному тексті, недостатньо чітко подана форма виконаних творів, манера виконання недостатньо характерна для естрадно-джазового стилю.

Посередній рівень втілення матеріалу курсу (60–73 балів, D, E, задовільно): 60-73 балів: Здобувач виконав композиції творчого заліку, але продемонстрував низький рівень вокального виконання, виявив дуже слабкі навички виконання естрадного вокального твору, не відчуває стилістики композиції, виконує її формально, статичний і не проявляє артистизму.

Незадовільний рівень з можливістю повторного складання (35–59 балів, FX, незадовільно): 35-59 балів: Якщо здобувач не виконав твори творчого заліку згідно програми. Не продемонстрував вокально-виконавські навички на достатньому рівні або показав вокально-виконавські навички на досить низькому рівні.

Незадовільний рівень з обов'язковим повторним вивченням дисципліни (0–34 бали, F, незадовільно): нездатність до виконання програми.

IV. Зміст і структура навчальної дисципліни

Структура навчальної дисципліни складається з 3-х розділів, які охоплюють 8 тем, пов'язаних між собою змістовними складовими:

Розділ 1. Різні напрямки естрадної вокальної музики

Тема 1: Танцювальна естрадна музика.

Тема 2: Лірична естрада.

Тема 3: Композиції в стилі рок музики.

Розділ 2. Освоєння поєднання стилів

Тема 4: Виконання композицій в стилістиці фольк-джазу

Тема 5: Виконання композицій в стилістиці джаз-року

Тема 6: Виконання композицій в стилістиці R and B та реп

Тема 7: Виконання композицій в стилістиці поп-фольк

Розділ 3. Складові естрадного виконавства

Тема 8: Поєднання вокального виконання з пластичним для відео кліпу (міміка, жести, рухи)

Підсумковий контроль засвоєння знань здійснюється у формі заліку в кожному семестрі.

V. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(денна форма навчання)

2-4 курс

Назви розділів і тем	Кількість годин			література	вага оцінки
	денна форма	заочна форма	термін виконання		
Розділ 1. Різні напрямки естрадної вокальної музики Тема 1: Танцювальна естрадна музика.	Практ.: 4-й сем -8г. 5-й сем -5г. 6-й сем -5г. 7-й сем -4г. 8-й сем -4г. С. р.: 4-й сем -15г. 5-й сем -5г. 6-й сем -6г. 7-й сем -8г. 8-й сем -9г.	-	4й, 5-й, 6-й, 7-й та 8-й семестри	1, 2, 4, 5, 12, 14, 21, 36.	6 балів
Тема 2: Лірична естрада.	Практ.: 4-й сем -8 г. 5-й сем -5г. 6-й сем -5г. 7-й сем -4г. 8-й сем -4г. С. р.: 4-й сем -15г. 5-й сем -5г. 6-й сем -6г. 7-й сем -8г. 8-й сем -9г.	-		1, 2, 4, 5, 12, 14, 21, 36.	6 балів
Тема 3: Композиції в стилі рок музики.	Практ.: 4-й сем -8 г. 5-й сем -5г. 6-й сем -5г. 7-й сем -4г. 8-й сем -4г. С. р.: 4-й сем -15г. 5-й сем -5г. 6-й сем -6г. 7-й сем -8г. 8-й сем -9г.	-	4й, 5-й, 6-й, 7-й та 8-й семестри	1, 2, 4, 5, 12, 14, 21, 36.	6 балів
Розділ 2. Освоєння поєднання стилів Тема 4: Виконання композицій в стилістиці фолк-джазу	Практ.: 4-й сем -8г. 5-й сем -5г. 6-й сем -5г. 7-й сем -4г.	-	4й, 5-й, 6-й, 7-й та 8-й семестри	1, 2, 4, 5, 12, 14, 21, 36.	6 балів

	8-й сем –4г. С. р.: 4-й сем.-15г. 5-й сем –5г. 6-й сем -6г. 7-й сем –8г. 8-й сем -9г.				
Тема 5: Виконання композицій в стилістиці джаз-року	Практ.: 4-й сем -8г. 5-й сем –5г. 6-й сем -5г. 7-й сем –4г. 8-й сем –4г. С. р.: 4-й сем -15г. 5-й сем –5г. 6-й сем -6г. 7-й сем –8г. 8-й сем -9г.	-	4й, 5-й, 6-й, 7-й та 8-й семестри	1, 2, 4, 5, 12, 14, 21, 36.	6 балів
Тема 6: Виконання композицій в стилістиці R and B та реп	Практ.: 4-й сем -8г. 5-й сем –5г. 6-й сем -5г. 7-й сем –4г. 8-й сем –4г. С. р.: 4-й сем -15г. 5-й сем –5г. 6-й сем -6г. 7-й сем –8г. 8-й сем -9г.	-	4й, 5-й, 6-й, 7-й та 8-й семестри	1, 2, 4, 5, 12, 14, 21, 36.	6 балів
Тема 7: Виконання композицій в стилістиці поп-фольк	Практ.: 4-й сем -8г. 5-й сем –5г. 6-й сем -5г. 7-й сем –4г. 8-й сем –4г. С. р.: 4-й сем -15г. 5-й сем –5г. 6-й сем -6г. 7-й сем –8г. 8-й сем -9г.	-	4й, 5-й, 6-й, 7-й та 8-й семестри	1, 2, 4, 5, 12, 14, 21, 36.	6 балів
Розділ 3. Складові естрадного виконавства Тема 8: Поєднання вокального виконання з пластичним для відео кліпу (міміка, жести, рухи)	Практ.: 4-й сем -14г. 5-й сем –15г. 6-й сем -15г. 7-й сем –12г. 8-й сем –12г. С. р.: 4-й сем -24г. 5-й сем –15г.	-	4й, 5-й, 6-й, 7-й та 8-й семестри	1, 2, 4, 5, 12, 14, 21, 36.	18 балів

	6-й сем -14г. 7-й сем -24г. 8-й сем -23г.				
Усього годин за рік: 2й к-199г. 3й к-206г. 4й к-246г. Усього: 651	Практ.: 4-й сем -70г. 5-й сем -50г. 6-й сем -50г. 7-й сем -40г. 8-й сем -40г. С. р.: 4-й сем -129г. 5-й сем -50г. 6-й сем -56г. 7-й сем -80г. 8-й сем -86г. Усього: 2й к-199г. 3й к-206г. 4й к-246г.	-	4й, 5-й, 6-й, 7-й та 8-й семестри		60 балів- оцінюв ання виклад ачем творчо го зросту здобув ача за період семест ру

VI. ЗМІСТ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Основною формою роботи для дисципліни є практичні заняття, які забезпечують поглиблене засвоєння теоретичних знань, умінь і навичок з їх практичним закріпленням. Важливим у процесі навчання є систематичне виконання здобувачами навчально-творчих завдань, що сприяють розвитку музично-виконавських здібностей, художньо-образного мислення, артистизму.

Практичні заняття складаються на кожне заняття відповідно до ступеню і рівня підготовки здобувача і практично завжди мають комплексну спрямованість.

Розділ 1. Різні напрямки естрадної вокальної музики. Розділ присвячено опануванню різними видами естрадної музики задля оволодіння на практиці кардинально різноманітними стилістиками зі сценічним втіленням.

Тема 1: Танцювальна естрадна музика. Оволодіння навичками співу під час активних танцювальних рухів. Практичне сценічне втілення танцювальних композицій. Відпрацювання дихання, атаки звуку в поєднанні з опорою на сильній долі. Вдосконалення відчуття ритму і емоційної виконавської подачі без форсування під час одночасного співу з рухами.

Тема 2: Лірична естрада. Напрацювання кантиленності виконання композицій. Ліричність образів та нюансировка. Передача змістовності в поєднанні з проникливістю і музикальністю. Робота над формою твору та чуттєвим виконанням. Створення ліричного образу з допомогою сценічних засобів.

Тема 3: Композиції в стилі рок музики. Оволодіння стилістикою рок-музики. Втілення прийомів рок-вокалу в поєднанні з енергетичним сценічним виконанням. Напрацювання рок-подачі в сценічних практиках в тандемі з рухами, що притаманні рок-стилістиці. Створення потрібного образу з допомогою сценічних засобів.

Розділ 2. Освоєння поєднання стилів. Розділ присвячено втіленню одразу декількох стилістик естрадної музики. Їх поєднання органічно має відтворюватися в сценічному втіленні композицій. Різні стилістичні елементи мають доповнювати один одного і відтворюватися сценічно у виконанні здобувача.

Тема 4: Виконання композицій в стилістиці фольк-джазу. Здобувач має оволодіти і джазовими прийомами та манерою співу і фольклорним напрямком. Цей синтетичний напрям досить цікавий і популярний в музичній культурі України. Варто спробувати виконання кавер весій у фольк-роковій стилістиці і сценічно вірно навчитися втілювати характер і образ композицій.

Тема 5: Виконання композицій в стилістиці джаз-року. Поєднання стилістики року з джазом важливо опанувати здобувачам, оскільки цей напрям є дуже цікавим і корисним для естрадних виконавців. Імпровізаційність джазу органічно доповнює рок композиції, додаючи їм активного руху і розвитку. Втілення кавер-версій пісень у джаз-роковому напрямку сценічно є важливим творчим етапом для здобувачів.

Тема 6: Виконання композицій в стилістиці R and B та реп. Здобувачі мають бути гнучкими виконавцями і вільно відчувати себе навіть в таких стилістиках як R and B та реп. Навіть якщо цей напрям не є близьким здобувачам, варто ним оволодіти і відчути сценічно виконавську свободу.

Тема 7: Виконання композицій в стилістиці поп-фольк. Поп-музика є найрозповсюдженішою в естрадному мистецтві. Здобувачі мають навчитися виконувати сценічно кавер-версії відомих українських композицій, додаючи до них фольклорні елементи і поєднуючи вокальне виконання з сценічною постановкою номеру.

Розділ 3. Складові естрадного виконавства. Цей розділ має допомогти здобувачам в поєднанні всіх сценічних складових.

Тема 8: Поєднання вокального виконання з пластичним для відео кліпу (міміка, жести, рухи). Здобувачі мають навчитися створювати план мізансцен до власних композицій в залежності від стилю, задуму, образу творів. Потрібно вміти спланувати сценічне рішення виконуваних творів і потім втілити цей план в сценічному виконанні чи у межах відеокліпу.

VII. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ

Під час самостійної роботи здобувачі повинні закріплювати навички сценічного виконавства, отримані під час практичних занять, працювати над розбором, вивченням творів з подальшим виконавським удосконаленням. На самостійну підготовку здобувачам денної форми навчання відводиться щонайменше третина загальної кількості навчальних годин.

Основні принципи самостійної роботи

В залежності від конкретних навчальних цілей самостійна робота може бути різних видів: підготовча, тренувальна, контрольна.

Підготовча. До неї можна віднести першочергове засвоєння музичного матеріалу та тексту нового твору; самостійне розучування (часткове чи повне). Така робота підвищує активність здобувача та покращує засвоєння навичок та знань на аудиторних заняттях.

Тренувальна. Допомагає засвоєнню, закріпленню та розвитку вокальних та сценічних навичок. Цей вид самостійної роботи найпоширеніший. До нього відносяться самі різноманітні завдання вокально-технічні та художні,

які засвоєні під керівництвом викладача, тобто виспівування та сценічне втілення творів удома.

Контрольна. Її конкретна форма – це самостійна підготовка здобувачем сценічних вокальних творів з його методичними поясненнями засобів подолання труднощів, що виникли в процесі роботи.

Найважливішим фактором ефективності самостійної роботи здобувача є індивідуальний підхід викладача у процесі оволодіння навичками вокального сценічного виконавства. Самостійна робота здобувача є невід’ємною складовою практичної роботи викладача в класі.

Завдання для самостійної роботи базуються на основі практичної роботи викладача із здобувачем. Програма здобувача залежить від його індивідуальних здібностей та рівня підготовки. Комплекс завдань, які здобувач використовує для самостійної підготовки, повинен бути підібраний, перевірений та затверджений викладачем.

Головними завданнями самостійної роботи здобувача є:

- закріплення та самостійне засвоєння матеріалу, опрацьованого з викладачем у класі;
- робота з аудіо записами естрадного виконання – прослуховування, аналіз, наслідування;
- робота над розвитком професійного дихання під час руху;
- ознайомлення із різними стилями, жанрами та напрямками вокальних творів;
- ознайомлення з науково-методичною та музикознавчою літературою щодо традицій, жанрових і регіональних співочих стилів, сучасних вокальних методик.

Самостійна робота з предмету "Сценічний практикум естрадно-пісенного виконавства" має чітку структуру, яка допомагає здобувачам не просто "відрепетувати пісню", а професійно розвивати вокально-сценічну майстерність, навички артистичної виразності та сценічної взаємодії.

РОЗДІЛ 1. Різні напрямки естрадної вокальної музики. Розділ присвячено опануванню різними видами естрадної музики задля оволодіння на практиці кардинально різними стилістичними зі сценічним втіленням.

Тема 1: Танцювальна естрадна музика.

Самостійна робота (4-й сем -15годин; 5-й сем –5годин; 6-й сем -6годин; 7-й сем –8годин; 8-й сем – 9 годин). Оволодіння навичками співу під час активних танцювальних рухів. Практичне сценічне втілення танцювальних композицій. Відпрацювання дихання, атаки звуку в поєднанні з опорою на сильній долі. Вдосконалення відчуття ритму і емоційної виконавської подачі без форсування під час одночасного співу з рухами.

Мета: Формування вмінь і навичок виконання естрадно-вокальних творів танцювального характеру з урахуванням стилістики, ритміки, сценічної виразності та взаємодії з музичним супроводом; розвиток пластичності, координації й артистизму під час поєднання вокалу з елементами хореографії.

Завдання:

1. Ознайомитися з основними стилями танцювальної естрадної музики (диско, поп, фанк, денс-поп тощо) та їх особливостями у вокальному виконанні.
2. Підібрати один або кілька вокальних творів танцювального жанру для індивідуального або групового виконання.
3. Вивчити текст і мелодію обраного твору, звертаючи увагу на дикцію, ритмічну чіткість і стильову відповідність.
4. Розробити рухову партію (хореографічні елементи, пластичний супровід), яка гармонійно поєднується з вокальним виконанням.
5. Відпрацювати сценічну подачу — міміку, жести, погляд, комунікацію з глядачем.
6. Записати відео виконання або провести репетицію з демонстрацією, з подальшим самоаналізом (чи відповідає стиль, як поєднані вокал і рух, що вдалося, що слід покращити).

7. Підготувати коротке есе або презентацію про особливості танцювальної естрадної музики в Україні та світі (відомі артисти, популярні композиції, тенденції).

Література: 1, 2, 4, 5, 12, 14, 21, 36.

Тема 2: Лірична естрада. Лірична пісня – це не просто “повільна пісня”, а глибока емоційна історія, яку артист має прожити на сцені. Тут важливо відчувати тонку межу між технічною досконалістю і щирістю.

Самостійна робота (4-й сем -15годин; 5-й сем –5годин; 6-й сем -6годин; 7-й сем –8годин; 8-1 сем – 9 годин).

Лірична естрадна пісня є надзвичайно важливою в опануванні естрадного вокалу, адже саме через лірику виконавець найглибше розкриває емоції, тембр, інтонаційну виразність та здатність до сценічного перевтілення. Напрацювання кантиленності виконання композицій. Ліричність образів та нюансування. Передача змістовності в поєднанні з проникливістю і музикальністю. Робота над формою твору та чуттєвим виконанням. Створення ліричного образу з допомогою сценічних засобів.

Мета: Формування навичок інтерпретації ліричного естрадного твору засобами вокального мистецтва та сценічної виразності; розвиток емоційної чутливості, дихання, тембрової палітри та уміння передавати драматургію пісні через голос і жест.

Завдання:

1. Обрати ліричну естрадну композицію, враховуючи свій голосовий тип, емоційні уподобання та сценічну доцільність.
2. Проаналізувати зміст пісні – її сюжет, настрої, підтексти, емоційну кульмінацію.
3. Вивчити вокальну партію з акцентом на інтонаційно чисте виконання, динамічні переходи, легато-фразування, нюансування.
4. Визначити драматургічну побудову твору – вступ, розвиток, кульмінація, завершення; як це передається вокально й сценічно.

5. Розробити сценічний образ – міміку, позицію, жести, елементи пластики, що підсилюють настрій композиції.
6. Провести пробні виконання перед дзеркалом / на камеру з подальшим самоаналізом: як звучить голос, чи передається настрій, чи правдоподібно виглядає сценічна поведінка.
7. Описати у письмовій формі або усно (аудіо/відео) короткий аналіз пісні й власної інтерпретації: що хочу донести, чим саме вирізняється моя версія.
8. Підготувати коротку презентацію про відомих виконавців ліричних пісень (українських або світових), які надихнули на вибір твору.

Література: 1, 2, 4, 5, 12, 14, 21, 36.

Тема 3: Композиції в стилі рок музики. Рок-музика — це не лише вокальна експресія, а й справжній виклик для сценічної енергетики, роботи з мікрофоном, контролю дихання та артистичної свободи. У межах дисципліни «Сценічний практикум естрадно-пісенного виконавства» самостійна робота над рок-композицією допомагає здобувачам розширити діапазон сценічних засобів, працювати з емоційною інтенсивністю та розвивати унікальний вокальний стиль.

Самостійна робота (4-й сем -15годин; 5-й сем –5годин; 6-й сем -6годин; 7-й сем –8годин; 8-й семестр – 9 годин). Оволодіння стилістикою рок-музики. Втілення прийомів рок-вокалу в поєднанні з енергетичним сценічним виконанням. Напрацювання рок-подачі в сценічних практиках в тандемі з рухами, що притаманні рок-стилістиці. Створення потрібного образу з допомогою сценічних засобів.

Мета: Опанування стилістичних особливостей виконання рок-музики, формування навичок потужної вокальної подачі, сценічної свободи, експресивності, а також здатності передавати глибокі почуття через інтонацію, тембр і сценічний образ у рамках рок-жанру.

Завдання:

1. Обрати вокальний твір рок-жанру (soft rock, pop-rock, hard rock, alternative, symphonic rock тощо), що відповідає особистим вокальним можливостям.

2. Проаналізувати музичний і текстовий матеріал:

- ритмічна структура,
- характер вокальної подачі,
- драматургія пісні (напруга-кульмінація-завершення),
- сенс і підтекст тексту.

3. Опрацювати вокальні особливості рок-виконання:

- робота з грудним резонатором, мікстом,
- контроль над силою й агресією голосу без шкоди зв'язкам,
- вокальні ефекти: драйв, распів, фальцет, легкий скрім (якщо доречно).

4. Розробити сценічну концепцію виконання:

- рух на сцені, контакт із публікою,
- елементи імпровізації (жести, мікрофонна техніка),
- образ виконавця (костюм, стиль, характерна пластика).

5. Здійснити пробні репетиції / відеозапис виконання твору з подальшим самоаналізом (голосова стабільність, сценічна присутність, загальний образ).

6. Написати короткий рефлексивний звіт:

- Чому було обрано саме цю пісню?
- Які труднощі виникли?
- Що вдалося особливо добре?
- Що варто доопрацювати?

7. Підготувати презентацію або усну міні-доповідь про одного з культових рок-виконавців (українських або світових), чий стиль став натхненням для обраного твору.

Література: 1, 2, 4, 5, 12, 14, 21, 36.

РОЗДІЛ 2. Освоєння поєднання стилів. Розділ присвячено втіленню одразу декількох стилістик естрадної музики. Їх поєднання органічно має відтворюватися в сценічному втіленні композицій. Різні стилістичні елементи

мають доповнювати один одного і відтворюватися сценічно у виконанні здобувача.

Тема 4: Виконання композицій в стилістиці фольк-джазу. Фольк-джаз — це не лише музичний жанр, а справжній простір для експерименту, глибини, національної ідентичності та імпровізації. Він поєднує мелодику народної пісні з джазовою гармонією, ритмом, фразуванням і свободою інтерпретації.

Самостійна робота 4-й сем.-15годин; 5-й сем –5годин; 6-й сем -6годин; 7-й сем –8годин; 8-й сем – 9 годин). Здобувач має оволодіти і джазовими прийомами та манерою співу і фольклорним напрямком. Цей синтетичний напрям досить цікавий і популярний в музичній культурі України. Варто спробувати виконання кавер весій у фольк-роковій стилістиці і сценічно вірно навчитися втілювати характер і образ композицій.

Мета: Сформувати вміння поєднувати національні вокальні традиції з джазовими стилістичними елементами (імпровізація, свінг, блюзова інтонація), розвивати здатність до стилістично грамотного виконання фольк-джазових композицій, удосконалити сценічну культуру та артистичну інтерпретацію.

Завдання:

1. Ознайомитися зі стилем фольк-джазу:

-прослухати приклади відомих виконавців (наприклад, Ніна Матвієнко в обробках, Мар'яна Садовська, ДахаБраха, ONUKA у джазових каверах, Ukrainian Ethno Jazz);

-звернути увагу на особливості ритму, гармонії, інтонацій, вокальної свободи.

2. Обрати українську народну пісню або фольклорну основу, яка може бути адаптована в стилі фольк-джазу.

3.Опрацювати вокальний матеріал, зосереджуючись на:

-джазовому фразуванні;

-імпровізаційних моментах (ad libitum, скет-імпровізація);

-нюансах дикції, легкості, «повітряності» звучання;

-балансі між народним тембром і джазовою манерою.

4. Розробити сценічний образ:

-костюм, який поєднує етнічний і сучасний стиль;

-сценічна поведінка, мінімалістична або театралізована подача (залежно від характеру твору).

5. Провести репетиції або запис відеофрагмента з подальшим самоаналізом (чи відчувається джазовість, чи зберігається народна автентичність, чи є сценічна цілісність?).

6. Підготувати творчу рефлексію (письмово або у форматі презентації/есе):

-Що дало змішання стилів?

-Як змінилася народна пісня в джазовому звучанні?

-Що було складним / новим / надихаючим у роботі над цим стилем?

7. Зробити міні-аналіз обраного твору:

-яка гармонічна модель використана (модальна, блюзова, свінгова),

-які інструменти можна додати в супровід (контрабас, фортепіано, перкусія).

Література: 1, 2, 4, 5, 12, 14, 21, 36.

Тема 5: Виконання композицій в стилістиці джаз-року. Джаз-рок — надзвичайно цікава і динамічна тема для самостійної роботи: тут поєднується технічна складність джазу з енергією та драйвом року. Для здобувачів естрадного співу це чудовий виклик, що розвиває вокальну гнучкість, ритмічне відчуття, артистизм і сценічну свободу.

Самостійна робота (4-й сем -15годин; 5-й сем –5годин; 6-й сем -6годин; 7-й сем –8годин; 8-й сем – 9 годин). Поєднання стилістики року з джазом важливо опанувати здобувачам, оскільки цей напрямок є дуже цікавим і корисним для естрадних виконавців. Імпровізаційність джазу органічно доповнює рок композиції, додаючи їм активного руху і розвитку. Втілення кавер-версій пісень у джаз-роковому напрямку сценічно є важливим творчим етапом для здобувачів.

Мета: Формування вмінь вокального виконання у стилі джаз-року з урахуванням його ритмічної, гармонічної та тембрової складності; розвиток сценічної виразності, вміння працювати з мікрофоном, імпровізувати, поєднувати емоційну експресію року з джазовою технікою.

Завдання:

1. Ознайомитися з жанром джаз-року:

-прослухати приклади відомих виконавців (наприклад: Chicago, Blood, Sweat & Tears, Steely Dan, Al Jarreau, Jamiroquai),

-проаналізувати, як поєднуються джазова гармонія та рок-ритм, синкопи, імпровізація.

2. Обрати твір у стилі джаз-рок, який відповідає вокальним можливостям здобувача:

-звернути увагу на складність ритмічного малюнка,

-наявність скет-імпровізації, переходів між регістрами, широкого діапазону.

3. Проаналізувати музичний і текстовий матеріал:

-структура (куплет, прогаш, інструментальні вставки),

-динамічний розвиток,

-особливості вокальної подачі (ритм, тембр, синкопація, імпровізація).

4. Вивчити вокальну партію з опрацюванням технічних моментів:

-джазове фразування,

-інтонаційна точність у складній гармонії,

-робота з драйвом, темпом, змінами настрою.

5. Розробити сценічний образ:

-сценічна поведінка відповідно до характеру твору (енергійна, емоційна, вільна),

-пластика, мікрофонна техніка, реакція на інструментальні соло,

-імпровізаційна свобода у сценічній взаємодії.

6. Провести пробні репетиції (запис, виступ або демонстрація) з подальшим самоаналізом:

-оцінити динаміку, сценічну подачу, точність ритміки.

7. Підготувати міні-рефлексію (творчий звіт):

-що було складним у жанрі джаз-рок?

-які техніки довелося освоїти вперше?

-як вдалося поєднати свободу джазу з ритмікою року?

8. Створити міні-презентацію або усну доповідь про одного з джаз-рок виконавців (українського або світового), чия творчість надихнула на вибір твору.

Література: 1, 2, 4, 5, 12, 14, 21, 36.

Тема 6: Виконання композицій в стилістиці R and B та реп. R&B (Rhythm and Blues) та реп – це не просто музичні жанри, а потужні засоби вокального самовираження, в яких поєднуються емоційність, ритмічна чіткість, стиль, вулична щирість і сценічна енергія.

Самостійна робота (4-й сем -15годин; 5-й сем –5годин; 6-й сем -6годин; 7-й сем –8годин; 8-й сем – 9 годин). Здобувачі мають бути гнучкими виконавцями і вільно відчувати себе навіть в таких стилістиках як R and B та реп. Навіть якщо цей напрям не є близьким здобувачам, варто ним оволодіти і відчувати сценічно виконавську свободу.

Мета: Розвинути навички виконання вокальних творів у стилях R&B та реп з урахуванням ритмічної точності, артикуляції, стилістичної виразності, сценічної свободи й емоційного забарвлення; навчитися передавати сенс і драматургію твору через вокал, речитатив і сценічну подачу.

Завдання:

1. Ознайомитися з характерними рисами жанрів:

- прослухати приклади сучасних виконавців (наприклад: Alicia Keys, Beyoncé, Н.Е.Р., Usher, Lauryn Hill, Kendrick Lamar, alyona alyona, Kalush, Alina Pash),
- проаналізувати, як у вокалі передається groove, flow, ритміка, емоційність.

2. Обрати вокальний твір у стилі R&B або реп, відповідно до індивідуального вокального типу й артистичного задуму.

3. Опрацювати вокальну й речитативну партію твору:

- звернути увагу на дихання, дикцію, таймінг, динаміку,
- відпрацювати flow (рівномірність і стильність подачі у репі),
- освоїти мелізми, guns, сльозу в голосі (характерно для R&B).

4. Створити сценічну концепцію виконання:

- імідж виконавця (стиль одягу, пластика, мова тіла),
- тип сцени (клубна, вулична, академічна подача),
- комунікація з уявною аудиторією (через жести, міміку, реп-паузи).

5. Зробити відеозапис або провести репетицію із живим мікрофоном або фонограмою — відпрацювати контроль голосу й ритму в умовах руху / танцю / ходу по сцені.

6. Підготувати творчу рефлексію:

-як ці жанри дозволили висловити себе?

-що було найскладнішим — ритміка, імпровізація чи сценічна поведінка?

-які враження від поєднання вокалу з репом?

7. Провести міні-дослідження: коротко описати еволюцію R&B або репу, відмітити вплив цих стилів на українську сцену (згадати Kalush, alyona alyona, Palindrome або Alina Pash).

Література: 1, 2, 4, 5, 12, 14, 21, 36.

Тема 7: Виконання композицій в стилістиці поп-фольк. Поп-фольк — це жанр, у якому народна пісенна традиція гармонійно поєднується з елементами сучасної поп-музики. Такий стиль дозволяє естрадному співакові зберігати автентику, водночас використовуючи сучасні засоби виразності — ритм, легку хореографію, сценічний образ і актуальний вокальний саунд.

Самостійна робота 4-й сем -15годин; 5-й сем –5годин; 6-й сем -6годин; 7-й сем –8годин; 8-й сем – 9 годин). Поп-музика є найрозповсюдженішою в естрадному мистецтві. Здобувачі мають навчитися виконувати сценічно кавер-версії відомих українських композицій, додаючи до них фольклорні елементи і поєднуючи вокальне виконання з сценічною постановкою номеру.

Мета: Розвинути навички сценічного та вокального виконання творів у стилі поп-фольк, навчитися поєднувати фольклорну мелодику з ритмами, гармонією й структурою поп-музики; сформувати сценічну виразність, артистизм і здатність до інтерпретації національної пісенної спадщини у сучасному звучанні.

Завдання:

1. Ознайомитися з характерними ознаками стилю поп-фольк:

-прослухати приклади українських та зарубіжних виконавців (напр.: TAYANNA, ONUKA, Alina Pash, Тіна Кароль (у народних обробках), KOZAK SYSTEM, NAVKA, Ruslana);

-виявити особливості структури, мелодики, аранжування та подачі.

2. Обрати пісню, що поєднує фольклорні й поп-елементи, або адаптувати народну пісню до поп-аранжування.

3. Проаналізувати текст і музику:

-сенс і настрій пісні;

-ладові особливості (народна модальність);

-сучасні ритмічні та гармонічні засоби (біт, синкопа, електронний фон).

4. Опрацювати вокальну партію:

-збереження національної вокальної манери (відкрите звучання, чітка дикція),

-інтонаційна чистота, робота з динамікою,

-використання поп-технік (легато, мелізми, вокальні прикраси).

5. Розробити сценічну подачу:

-створити сценічний образ, що поєднує етнічні та сучасні елементи (одяг, макіяж, прикраси),

-продумати міміку, жести, рухи (від ліричної пластики до легких танцювальних елементів),

-врахувати цільову аудиторію (молодь, патріотична публіка, фестивальна сцена тощо).

6. Провести пробне виконання або запис відео, зробити самоаналіз:

-чи збережена автентичність?

-чи достатньо сучасно звучить пісня?

-як виглядає сценічна поведінка?

7. Написати коротку творчу рефлексію:

-що надихнуло в роботі над жанром поп-фольк?

-які технічні чи емоційні виклики виникли?

-як змінилось ставлення до народної пісні після стилізації?

8. Підготувати презентацію про поп-фольк у сучасній українській музиці (виконавці, тенденції, фестивалі тощо).

Література: 1, 2, 4, 5, 12, 14, 21, 36.

РОЗДІЛ 3. Складові естрадного виконавства. Цей розділ має допомогти здобувачам в поєднанні всіх сценічних складових.

Тема 8: Поєднання вокального виконання з пластичним для відео кліпу (міміка, жести, рухи). вміння працювати не лише з голосом, а й з тілом, емоцією, камерою. Це те, що формує цілісний сценічний образ у відеопросторі, зокрема — у відеокліпах, лайв-сесіях, TikTok-форматах тощо.

Самостійна робота (4-й сем -24годин; 5-й сем –15годин; 6-й сем -14годин; 7-й сем –24годин; 8-й сем – 23 годин). Здобувачі мають навчитися створювати план мізансцен до власних композицій в залежності від стилю, задуму, образу творів. Потрібно вміти спланувати сценічне рішення виконуваних творів і потім втілити цей план в сценічному виконанні чи у межах відеокліпу.

Мета: Сформувати навички синхронного поєднання вокального виконання з пластичним самовираженням у форматі відеовиступу (кліпу); розвинути сценічну природність, емоційну виразність, навички міміки, жестикуляції та руху в кадрі; навчитися працювати з камерою як з уявним глядачем.

Завдання:

1. Обрати вокальний твір (краще короткий або з виразним приспівом), який передбачає емоційне візуальне втілення (жести, погляд, міміку, рухи).
2. Проаналізувати зміст пісні:
  - визначити настрій, сюжет, ключові емоції;
  - обрати моменти для підсилення через пластичні засоби.
3. Розробити сценарій або міні-хореографію:
  - мінімальні або символічні рухи, що доповнюють зміст пісні;
  - мімічні акценти (усмішка, сум, погляд в об'єктив, зміна емоції у приспіві);
  - жести, які не заважають співу, але підсилюють враження.
4. Попрактикуватися перед дзеркалом / камерою:
  - робота з поглядом (в об'єктив, убік, у простір),
  - пластика рук, положення тіла,
  - уникнення скучності, зайвої театральності.
5. Виконати пісню з одночасним пластичним супроводом:

-зробити відеозапис (повний або фрагмент),

-дотримуватися балансу між вокальною якістю й візуальною подачею.

6. Провести самоаналіз відео:

-чи вдалося донести емоцію?

-чи пластика відповідає музиці й змісту?

-які моменти виглядають природно, а що потребує корекції?

7. Написати короткий творчий звіт / есе:

-чого навчився(-лася) завдяки цьому завданню?

-як змінилося ставлення до міміки й рухів у вокальному виконанні?

-які прийоми будеш використовувати в майбутньому?

8. Ознайомитися з прикладами кліпів/лайвів, де використовується поєднання вокалу і пластики:

-Beyoncé – Halo (Live)

-Adele – Easy On Me (Official Video)

-Alyona Alyona – Пушка (Live)

Література: 1, 2, 4, 5, 12, 14, 21, 36.

VIII. Методи навчання

Практичні заняття, самостійна робота.

1. Закріплення матеріалу, опрацьованого під час практичних занять;
2. Подальше вивчення і самостійна робота над композиціями;
3. Виконання творчих завдань.

IX. Методи контролю

Форма підсумкового контролю успішності навчання — залік в кожному семестрі.

Поточний контроль за успішністю підготовки здобувачів здійснюється викладачем безпосередньо під час кожного практичного заняття під час виконання здобувачем програми, що вивчається і роботи над нею. Окрім того рубіжний контроль здійснюється під час заліків (у формі виступів чи відео кліпів). Заліки обов'язково проводяться у присутності членів кафедри з

наступним обговоренням ними виступів та відео кліпів здобувачів і обґрунтування виставленої оцінки.

№ з/п	Вид контролю	Методи контролю
1.	Поточний	перевірка виконання та засвоєння практичних завдань;
2.	Періодичний	перевірка винесення засвоєних вмінь на сценічних виступах чи відкритих заняттях
3.	Самостійна робота	перевірка завдань самостійної роботи
4.	Підсумковий контроль	залік

Поточний контроль

Підсумковий контроль

Відпрацювання пропущених занять

Перезарахування результатів вивчення навчальної дисципліни

Х. Розподіл балів, які отримують бакалаври

Розд.1-3 Теми 1-8	підсум. контр. залік	сума
60%	40%	100%
(4-й, 5-й, 6-й, 7-й, 8-й сем.)	екзам. сесія	

Розподіл балів за формами контролю.

Наприклад:

- відвідування всіх практичних занять — за програмою на семестр — до 60 балів

Можлива кількість балів, набраних до підсумкової форми контролю – 60.

Залік — від 60 до 100 балів

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	

60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

XI. Методичне забезпечення

Робоча програма та Силабус з дисципліни, Програма та Методичні рекомендації до курсу в гугл-класі, інтернет-ресурси.

XII. ПРОГРАМА З ДИСЦИПЛІНИ

При виборі репертуару викладачу необхідно враховувати індивідуальні здібності кожного здобувача, ступінь його підготовки, а також обдарованість.

В кожному семестрі робота повинна йти над втіленням різних стилів у сценічній практиці. Продовжується та поступово поглиблюється робота над розвитком сценічних вмінь: пластичної техніки та художньо-виконавськими навичками. До музично-художніх завдань додається більш поглиблена робота над музичністю, образністю, стилістичними нюансами, визначенням кульмінації як всього твору, так і його окремих частин, розуміння драматургії. Ведеться робота над пластикою. Здобувач повинен самостійно визначати жанрові особливості твору та знати танцювально-технічні можливості для правдивого відтворення образу.

На заліки кожного семестру виносяться такі твори (відзняті на відео за семестр):

- Композиція танцювального характеру з хореографічним оформленням.
- Лірична пісня з мізансценами.
- Композиція в стилі рок музики з характерним пластичним наповненням.
- Композиція в стилістиці фольк-джазу сценічно оформлена.
- Композиція в стилістиці джаз-року в сценічній версії.
- Композиція в стилістиці RandB та реп з хореографічними елементами.
- Композиція в стилістиці поп-фольк з оформленням.

- Відео кліп на будь яку композицію.

ХІІІ. Список рекомендованої літератури

Основна

1. Антонюк Валентина. Вокальна педагогіка (сольний спів): Підручник. К. : ЗАТ “Віпол”, 2007. 174 с.
2. Бокоч В. А. До проблеми методики навчання естрадного вокалу / В. А. Бокоч, Л. І. Кузьменко-Присяжна, Л. В. Остапенко. Молодий вчений. № 8(48). 2017. С. 31–34.
3. Ван Чень. Методика формування виконавського артистизму студентів магістратури в процесі вокально-фахової підготовки: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня к. пед. наук : 13.00.02 – теорія та методика музичного навчання / Ван Чень: національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова. Київ, 2017. 244 с.
4. Вовкун В. В. Мистецтво режисури масових видовищ: підручник / Василь Володимирович Вовкун. К. : НаккіМ, 2015. 356 с.
5. Гмиріна С. В. Постановка концертного номера як засіб фахової підготовки студента-вокаліста / С.В. Гмиріна // Музичне мистецтво в освітологічному дискурсі. 2017. № 2. С. 136-140. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/maed_2017_2_26
6. Гнидь Б. Виконавські школи України: Кафедра сольного співу НМАУ ім. П. І. Чайковського (1971-2001) / Б. Гнидь. К. : НМАУ, 2002. 96с.
7. Гнидь Б. Історія вокального мистецтва / Б. Гнидь. К. : НМАУ, 1997. 320с.
8. Голубєв П. Поради молодим педагогам-вокалістам / П. Голубєв. К.: Муз. Україна, 1983. 62с.
9. Горобець В. П. Проблемні аспекти вокального виконавства в естрадній та академічній манері. *Молодий вчений*. 2018. № 2 (54). С.501–504.
10. Грищенко Ю. В. Розвиток професійної вокальної освіти в Україні (кінець ХІХ – початок ХХ століття) : автореф. дис. ... д-ра пед. наук :13.00.04

/ Національна акад. пед наук України, інст. пед. освіти і освіти дорослих. Київ, 2011. 22 с.

11. Євтушенко Д. Роздуми про голос / Д. Євтушенко. К. : Муз. Україна, 1979. 92с.
12. Євтушенко Д. Питання вокальної педагогіки: Історія, теорія, практика / Д. Євтушенко, М. Михайлов-Сидоров. К.: Мистецтво, 1963. 340с.
13. Золотарьова О. І. Усі уроки музичного мистецтва. Харків : Основа, 2012. 254с.
14. Кушка Я. С. Методика навчання співу : посіб. з основ вокальної майстерності. Тернопіль : Навчальна книга Богдан, 2010. 288 с.
15. Манько С. Б. Естрадна музика та мюзикл / С. Б. Манько. Культура та інформаційне суспільство ХХІ ст. : матеріали всеукр. наук.-теорет. конф. молодих учених, 18-19 квіт. 2013 р. / Харків. держ акад. культури ; за заг. ред. В. М. Шейка. Харків, 2013. С. 176.
16. Манько С. Б. Жанрова модель мюзиклу / С. Б. Манько. Культура та інформаційне суспільство ХХІ ст. : матеріали всеукр. наук.-теорет. конф. молодих учених, 24–25 квіт. 2014 р. / Харків. держ. акад. культури ; за заг. ред. В. М. Шейка та ін. Харків, 2014. С. 124-125.
17. Манько С. Б. Іноземний мюзикл: мовна проблема / С. Б. Манько. Мова в контексті культури і міжкультурної комунікації: матеріали VIII наук.-практ. конф. 25–26 квіт. 2012 р. Луганськ : Східноукр. нац. ун-т ім. В. Даля. 2012. С. 41–42.
18. Манько С. Б. Історія розвитку мюзиклу в першоджерелах та публікаціях / С. Б. Манько. Традиції та новації у вищій архітектурно-художній освіті : зб. наук. пр. / Харків. держ. акад. дизайну і мистецтв. Харків, 2014. №1. С. 43–46.
19. Манько С. Б. Мюзикл і рок-опера в українському соціокультурному просторі / С. Б. Манько. Культура України : зб. наук. пр. / Харків. держ акад. культури ; за заг. ред. В. М. Шейка. Харків, 2012. Вип 39. С. 268–276.

20. Манько С. Б. Мюзикл та рок-опера в українській культурі ХХІ ст. / С. Б. Манько. Х Культурологічні читання пам'яті Володимира Подкопаєва на тему: «Українська культура: виклики сьогодення» : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. 31 травня – 1 червня 2012 р. / Нац. акад. кер. кад. культури і мистецтв ; за ред. С. М. Садовенко. Київ, 2012. С. 181–182.
21. Манько С. Б. Мюзикл та шоу-бізнес / С. Б. Манько. Молодь України в контексті міжкультурної комунікації : матеріали ІХ всеукр. студ. наук.-практ. конф. 5 квіт. 2012 р. / Дніпропетровський ун-т ім. Альфреда Нобеля. Дніпропетровськ, 2012. С. 100–101.
22. Манько С. Б. Розвиток україномовних мюзиклів та рок-опер / С. Б. Манько. Молодь: освіта, наука, духовність : матеріали ІХ всеукр. наук. конф. студ. і молодих вчених 4–5 квіт. 2012 р. Київ : Ун-т «Україна», 2012. Ч. 2. С. 55–57.
23. Манько С. Б. Специфіка артистичної діяльності в процесі репрезентації на вітчизняній сцені мюзиклу та рок-опери / С. Б. Манько. Аркадія. 2012. № 3. (34) С. 55–59.
24. Манько С. Б. Специфіка мюзиклу та підготовка естрадного співака / С. Б. Манько. Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку : матеріали міжнар. наук. конф. 22–23 листоп. 2012 р. / Харків. держ. акад. культури ; відп. за вип. Н. М. Кушнарєнко. Харків, 2012. С. 337–339.
25. Манько С. Б. Сучасний музичний театр та підготовка виконавських кадрів / С. Б. Манько. Вісн. Харків. держ. акад. дизайну і мистецтв : зб. наук. пр. (Мистецтвознавство) / за ред. В. Я. Даниленка. Харків, 2012. №9. С. 161–164.
26. Манько С. Б. Творчість С. Бедусєнка та сучасний музичний театр України / С. Б. Манько // Культура і сучасність. 2012. №2. С. 140–144.
27. Мельник, М.М. Професійні якості режисера як фахівця сценічних мистецтв. Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. Київ, 2012. № 2. С. 126-130.

28. Мельник, М. М. Сольний концерт - популярна форма сучасної естради. Наукові записки. Серія: Мистецтвознавство. Тернопіль, 2017. № 2 (Вип. 37). С. 153-159.
29. Можайкіна Н. С. Методика викладання вокалу : навчально-методичний комплекс (народний спів) / Н. С. Можайкіна. Київ : Видавництво НПУ імені М. П. Драгоманова, 2013. 80 с.
30. Мурзай Г. М. Методика викладання вокалу : навч.-метод. посіб. для магістрантів спец. „Музична педагогіка і виховання” / Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка”. Луганськ : ЛНУ, 2010. 178 с.
31. Овчаренко Н. А. Навчально-методичний комплекс з курсу «Методика постановки голосу». Кривий Ріг, 2010. 36 с.
32. Олена Коляденко – режисер-постановник номера Марії Яремчук на «Євробаченні–2014». UA Перший. (2014). Вилучено з <https://tv.suspilne.media/news/channel/55069>
33. Откидач В. М. Складові творчості естрадного співака (частина перша) / В. М. Откидач. Вісник ХДАДМ «дизайн-освіта в Україні: сучасний стан, перспективи розвитку та євроінтеграція». № 4. 2011. С. 204–208.
34. Поплавський М.М. Менеджер шоу-бізнесу: підручник / Михайло Михайлович Поплавський. К., 1999. 560 с.
35. Рось З. П. Особливості роботи з розвитку вокально-виконавської техніки естрадно-джазових співаків: навчальний посібник з методичними рекомендаціями / Зоряна Петрівна Рось. Івано-Франківськ : “СІМІК”, 2019. с. 66.
36. Семененко І.В., Іваненко М.В., Павлюкова Г.В. Концертний виступ в контексті виконавської діяльності вокаліста. «Молодий вчений» • № 11 (51). листопад, 2017 р. Київський національний університет культури і мистецтв. -С. 652-655.
37. Фоломеєва Н. Значення використання сучасних методичних засобів у процесі фахової підготовки вчителя музичного мистецтва / Н. Фоломеєва //

- Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. 2016. № 4. С. 370-380. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pednauk_2016_4_52.
38. Фоломєєва Н. А. Значення кавер-версій в контексті виконавської інтерпретації сучасних вокальних творів у процесі фахової підготовки студентів у класі естрадного вокалу / Н. А. Фоломєєва // Наукові записки [Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка]. Серія : Педагогічні науки. 2018. Вип. 170. С. 127-131. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nz_p_2018_170_29
39. Фоломєєва Н. А. Фахова підготовка студентів до сценічно-виконавської діяльності в класі естрадного співу / Н. А. Фоломєєва // Професійна освіта: проблеми і перспективи. 2017. Вип. 13. С. 93-98. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Profos_2017_13_19
40. Ханас, О. (2021). Від Пономарьова до Го_А: хто з виконавців представляв Україну на "Євробаченні". Фокус. Вилучено з <https://focus.ua/uk/lifestyle/482844>
41. Хлистун О. С. Режисура української пісенної естради: стратегії творчості / Олена Сергіївна Хлистун // Вісник КнукіМ. Серія: Мистецтвознавство. 2015. вип. 33. С. 160–165.
42. Хоменко А. Б. Коробка В. І., Крутько Н. В., Курсон В. М. Постановка голосу : навч.-метод. посібник для студентів вищих навчальних закладів і вчителів музики шкіл різного типу. Ніжин : НДУ імені М. Гоголя, 2011. С.113.
43. Цуркан Л. Історія вокального мистецтва України (програма для вокальних факультетів музичних вузів). Київ, 2002р.97 с.
44. Шевченко Н. С. Синтез співацьких манер в українській музиці кінця ХХ – початку ХХІ століть : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : 17.00.03 / Одес. нац. муз. акад. імені А. В. Нежданової. Одеса, 2015. 16 с.
45. Шкуляр О. Д. Голос людини та вокальна робота з ним : монографія . у 2 ч. Ч. 1 / О. Д. Шкуляр, та ін. Івано-Франківськ : ПНУ імені В. Стефаника, 2010. 351 с.

46. Музична естрада: Словник / Укладач В. М. Откидач. Х.: Видавець І. В. Якубенко, 2004. 445с.

Інформаційні ресурси

1. Інтернет-ресурси, відеозаписи і т.д.

Повнотекстові електронні бібліотеки

1. Харківська державна академія культури: <http://c.ac.kharkov.ua>;
2. Національна бібліотека України В.І. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>;
3. Харківська державна наукова бібліотека ім. В.Г. Короленка:
<http://www.korolenko.kharkov.com>
4. Національна бібліотека України ім. Ярослава Мудрого: <http://www.nplu.org>

СЦЕНІЧНИЙ ПРАКТИКУМ ЕСТРАДНО-ПІСЕННОГО ВИКОНАВСТВА

Програма та навчально-методичні матеріали
для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
зі спеціальності
025 «Музичне мистецтво»,
ОП «Естрадний спів»

Укладачі:

Манько Світлана Борисівна,

кандидат мистецтвознавства, доцент, зав. кафедри естрадного та народного співу Харківської
державної академії культури

Кудрич Людмила Володимирівна,

доцент, зав. кафедри музично-драматичного театру Харківської державної академії культури

Видається в авторській редакції

Комп'ютерний набір С. Манько

Комп'ютерна верстка І. Колесник

План 2025

Підписано до друку 28.04.2025 р. Формат 60x84/16
Гарнітура «Times». Папір для мн. ап. Друк ризограф
Тираж 100. Зам № _____

ХДАК, Україна, 61057, м. Харків, Бурсацький узвіз, 4
тел. (057) 731-27-83. e-mail: rvv2000k@ukr.net.
Свідоцтво про держреєстрацію ДК №3274 від 04.09.2008 р.